Ministerstwo Zdrowia

Departament
Zdrowia Publicznego

ZPR.6620.3.2022.JK
Warszawa, 31 marca 2023

Protokół z II. posiedzenia Zespołu ds. poprawy jakości opieki okołoporodowej w zakresie poradnictwa laktacyjnego

23 lutego 2023 r. godz. 10.30 – 12.00

Forma online

I. Przewodnicząca Zespołu podziękowała Członkom Zespołu za przesłane diagnozy aktualnej sytuacji w zakresie poradnictwa laktacyjnego, w tym wskazane bariery, ich uzasadnienie oraz propozycje zmian w zakresie poprawy sytuacji.

Zebrano ponad 100 propozycji od 13 Członków Zespołu. Propozycje nie zostały zgłoszone przez przedstawicieli MZ (DL, DRKM, DZP).

II. Ustalono, że w pierwszej kolejności Zespół przeanalizuje bariery dotyczące kwalifikacji personelu medycznego w zakresie poradnictwa laktacyjnego. Omawianie przedmiotowego zakresu zaplanowano na dwa spotkania Zespołu.

W załączeniu tabela z wyodrębnionymi barierami dotyczącymi kwalifikacji.

Bariery dotyczące kwalifikacji personelu medycznego w zakresie poradnictwa laktacyjnego – główne wnioski:

Dr hab. med. Maria Wilińska prof. CMKP, Komitet Upowszechniania Karmienia Piersią oraz prof. dr hab. med. Ewa Helwich, konsultant krajowy w dziedzinie neonatologii

Niewystarczający poziom wiedzy i umiejętności personelu medycznego sprawującego opiekę nad matką i dzieckiem w dziedzinie laktacji i karmienia piersią

a) Problem wynika z niedostatecznego systemu kształcenie przeddyplomowego i podyplomoweggo w zakresie laktacji i karmienia piersią położnych, pielęgniarek, jak również lekarzy (w szczególności: neonatologów, pediatrów, ginekologów-położników, lekarzy medycyny rodzinnej):
   - propozycja opracowania i wprowadzenia obowiązkowego kursu w kształceniu podyplomowym jako obligatoryjnego dla neonatologów, pediatrów, ginekologów-położników, lekarzy medycyny rodzinnej w zakresie wczesnego żywienia dziecka - na wzór funkcjonującego 3-dniowego kursu dla neonatologów,
   - wystandaryzowany co do treści i systemu kształcenia, co 5 lat obowiązkowe, certyfikowane kursy dla personelu zajmującego się ciążą, porodem, laktacją,
   - certyfikacja uwiarygadniająca umiejętności praktyczne w szczególności położnych,
   - opieka nad kobietą po porodzie i jej dziecko nie powinna być dzielona na zespół położniczy i neonatologiczny. To zespół położniczy, w skład którego wchodzi położna powinien odpowiadać w zakresie laktacji za matkę i dziecko,
   - materiały np.: w formie tablic w szpitalu obrazujące zasady postępowania z kobietą, w zakresie laktacji,

telefon: +48 22 250 01 46
adres email: kancelaria@mz.gov.pl
www.gov.pl/zdrowie

ul. Miodowa 15
00-952 Warszawa

Kinga Osuch –Polskie Towarzystwo Konsultantów i Doradców Laktacyjnych

a) Ważna jest nie tylko wiedza personelu o laktacji ale i umiejętności położnych;
b) Niedostateczna liczba godzin w szkoleniu przeddyplomowym położnych (zakres godzin w kursie *Edukacja i wsparcie kobiety w okresie laktacji)* powinien wejść do kształcenia przeddyplomowego), zwiększenie edukacji przeddyplomowej położnych z zakresu laktacji do 20 - 40 h, uzupełnienie edukacji podyplomowej położnych (specjalizacje) do min 20 h;
c) Zwiększenie liczby godzin edukacji na temat laktacji w trakcie studiów na kierunku lekarskim;
d) Kurs *Edukacja i wsparcie kobiety w okresie laktacji* przewiduje praktyki w poradniach laktacyjnych, których jest zbyt mało;
e) Niska jakość edukacji- kursy/ szkolenia prowadzone są przez osoby, które nie mają doświadczenia prowadzą kursy i wykłady z laktacji;
f) Brak możliwości weryfikowania dopełnienia obowiązku uaktualniania wiedzy medycznej w ww. zakresie u położnych i pielęgniarek (brak konieczności zbierania punktów edukacyjnych jak w przypadku lekarzy).

Dr hab. n. o zdr. Grażyna Iwanowicz-Palus, konsultant krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego i położniczego

a) Wskazane są kursy dokształcające. System kształcenia przeddyplomowego położnych w ostatnich latach pod względem treści i umiejętności laktacyjnych absolwentów przeszedł gruntowne zmiany. Absolwenci studiów przeddyplomowych I i II stopnia będą posiadać już umiejętności na poziomie kursu specjalistycznego - Edukacja i wsparcie kobiety w okresie laktacji.

[redacted], **Polskie Towarzystwo Położnych**

a) Nierealne jest zwiększenie godzin edukacji z zakresu laktacji do 20 - 40 h na studiach I stopnia u położnych, ponieważ położna zajmuje się nie tylko laktacją, a na zajęcia teoretyczna jest łącznie 70 godzin;
b) Deficyt wiedzy lekarzy, na wielu uczelniach nie ma treści z laktacji.

Joanna Pietrusiewicz – Fundacja Rodzić po Ludzku

a) Konieczność stałej aktualizacji wiedzy w zakresie żywienia dziecka przez każdą osobę, która świadczy usługi medyczne kobiecie i dziecku w okresie połogu. Wymóg ukończenia szkolenie z obszaru laktacji np. raz na 4 lata.

Dr Magdalena Nehring-Gugulska - Centrum Nauki o Laktacji

a) Zróżnicowanie poziomów wiedzy w laktacji (trójstopniowy podział), nie każda położna będzie wiedziała o laktacji wszystko;
b) Zwiększanie u lekarzy do 10 godzin czasu przeznaczonego na laktację w kształceniu przeddyplomowym;
c) Uznanie certyfikatów CDL, IBCLC (około tysiąca osób);
d) Jakość kształcenia, nie wszyscy wykładowcy o laktacji uczą praktyk zgodnych z wiedzą medyczną (uciskanie piersi w stanie zapalnym, diety matek karmiących);
e) Konieczność certyfikowania wiedzy laktacyjnej, uaktualniania
f) Kodeks etyczny, położne po kursach laktacyjnych nie powinny współpracować z firmami produkującymi mieszanki mlekozastępcze.

Kinga Osuch – Polskie Towarzystwo Konsultantów i Doradców Laktacyjnych

a) Około 40% pracy położnej na oddziale to opieka laktacyjna, wobec tego uzupełnienie edukacji podyplomowej położnych (specjalizacje) do min 20 h w tym zakresie jest ważne.

Dr hab. n. o zdr. Grażyna Iwanowicz-Palus, konsultant krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego i położniczego

a) Budowa standardów kształcenia nie pozwala na wskazanie wymiaru godzin dla laktacji, można wskazać więcej efektów uczenia się w zakresie umiejętności z laktacji, to zmusi uczelnie do automatycznego zwiększania godzin w tym obszarze;
b) Zmodyfikowany program kursu specjalistycznego Edukacja i wsparcie kobiety w okresie laktacji odpowiada III poziomowi wiedzy o laktacji;
c) Ważne jest monitorowanie jakości kształcenia, zwłaszcza w zakresie praktyk, stażu.

Ewa Janiuk Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych

a) Brakuje wymogów prawnych wyzwalających recertyfikację wiedzy położnych i pielęgniarek;
b) Nie rozdrabniać specjalistów w laktacji na konsultantów CDL, doradców laktacyjnych, pozostawić poradnictwo w kompetencjach położnej.

[redacted]**- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Położnych Rodzinnych**

a) Praktyki w zakresie laktacji nie muszą odbywać się w poradniach laktacyjnych, a gabinetach położnej POZ, które są edukatorami ds. laktacji;
b) Edukacja i wsparcie kobiety w okresie laktacji odpowiada III poziomowi wiedzy o laktacji, to właśnie kurs specjalistyczny;
c) Diety dla matek zazwyczaj zalecają lekarze POZ, tak samo masaże piersi.

Ewa Janiuk Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych

a) Do jednego worka nie można wrzucać pielęgniarek i położnych, to położne mają w kompetencjach wsparcie laktacyjne, poradnictwo laktacyjne jest w kompetencjach zawodowych położnych.

Dr hab. med. Maria Wilińska prof. CMKP, Komitet Upowszechniania Karmienia Piersią

a) Jesteśmy tu by zmieniać system kształcenia, nawet jeżeli jest to zmiany natury ustawowej.

Joanna Pietrusiewicz – Fundacja Rodzić po Ludzku

a) Ze strony Fundacji ważne jest aby każda osoba, która zajmuje się kobietą w okresie okołoporodowym miała aktualną wiedzę w zakresie laktacji i żywienia dziecka, czy ten wymóg może być wprowadzony w rozporządzeniu organizacyjnym opieki okołoporodowej?

[redacted]**, Polskie Towarzystwo Położnych**

a) Można zaproponować w ramach zajęć fakultatywnych z zakresu laktacji, którymi dysponuje Rektor uczelni.

Dr hab. n. o zdr. Grażyna Iwanowicz-Palus, konsultant krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego i położniczego

a) Poparcie dla postulatu recertyfikacji kształcenia w zakresie laktacji w standardzie organizacyjnym opieki okołoporodowej.

Ewa Janiuk Naczelna Izba Pielęgniarek i Położnych

a) Zapis o recertyfikacji nie w standardzie a w ustawie o zawodzie pielęgniarki i położnej, to powinno dotyczyć wszystkich dziedzin nie tylko laktacji, to musi być działanie systemowe.

Dr Magdalena Nehring-Gugulska - Centrum Nauki o Laktacji

a) Lekarze mają obowiązek zbierania punktów edukacyjnych ale nie ma możliwości narzucania im koniecznie szkoleń/wykładów w obszarze laktacji jeżeli ich to nie interesuje.

Joanna Pietrusiewicz – Fundacja Rodzić po Ludzku

a) Do przeanalizowania, w jakim akcie prawnym można zobligować lekarzy, którzy nie zajmują się kobietą w okresie okołoporodowym do szkoleń z zakresu laktacji (np. lekarzy pediatrów, internistów).

Ustalono termin kolejnego spotkania 9 marca br. (czwartek).

Na tym posiedzenie zakończono.

Lista uczestników posiedzenia stanowi załącznik protokołu.

Lista uczestników

1. Pani Dorota Olczyk, Zastępca Dyrektora Departamentu Zdrowia Publicznego,
2. Pani prof. dr hab. n. med. Ewa Helwich - konsultant krajowy w dziedzinie neonatologii,
3. Pani dr hab. n. o zdr. Grażyna Iwanowicz-Palus - konsultant krajowy w dziedzinie pielęgniarstwa ginekologicznego i położniczego,
4. Pani Ewa Janiuk –przedstawiciel Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych,
5. [redacted] - przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Położnych,
6. [redacted] - przedstawiciel Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Położnych Rodzinnych,
7. Pani dr hab. n. med. Maria Wilińska, prof. CMKP - przedstawiciel Komitetu Upowszechniania Karmienia Piersią,
8. Pani Kinga Osuch - przedstawiciel Polskiego Towarzystwa Konsultantów i Doradców Laktacyjnych,
9. Pani Joanna Pietrusiewicz - przedstawiciel Fundacji Rodzić po Ludzku,
10. Pani dr n. med. Magdalena Nehring-Gugulska - przedstawiciel Centrum Nauki o Laktacji,
11. [redacted], Główny Specjalista w Departamencie Świadczeń Opieki Zdrowotnej - przedstawiciel Narodowego Funduszu Zdrowia,
12. [redacted] Specjalista Wydział Świadczeń Gwarantowanych w Departamencie Lecznictwa,
13. [redacted] Główny Specjalista Wydział Kształcenia Pielęgniarek i Położnych w Departamencie Rozwoju Kadr Medycznych,

14. [redacted], Naczelnik Wydziału Zdrowia Rodziny w Departamencie Zdrowia Publicznego,
15. [redacted], Główny Specjalista Wydziału Zdrowia Rodziny w Departamencie Zdrowia Publicznego.

[redacted]
Naczelnik
/dokument podpisany elektronicznie/